

Adam Durak SDB, *O Mszy świętej dla Ciebie*, Warszawa 1990, Wydawnictwo Salezjańskie, ss. 128.

W ostatnich latach ukazało się bardzo dużo publikacji naukowych i popularno-naukowych na temat Mszy świętej. Na szczególną uwagę zasługuje praca polskich liturgistów pt. *Msza! Księgą życia chrześcijańskiego* pod redakcją ks. prof. B. Nadolskiego. Rynek ten wzbogaca również świeżo wydana, nakładem wydawnictwa salezjańskiego, pozycja ks. Adama Duraka, adiunkta przy katedrze liturgicznej ATK, zatytułowana *O Mszy świętej dla Ciebie*. Zamierzeniem Autora jest dotrzeć do jak najszerszego kręgu odbiorców. Dlatego też łączy on w swej publikacji rozważania stricto teologiczne z łatwymi do przyswojenia przez nieprzygotowanego nawet czytelnika popularnymi przykładami.

Cała praca dzieli się na dwie wyraźne części: liturgia Mszy św. oraz symbol, znak i gest w liturgii chrześcijańskiej. Część I składa się z pięciu rozdziałów, z których rozdział trzeci ma wyraźnie wyróżniony podrozdział poświęcony Modlitwie Eucharystycznej, bowiem jest ona — jak Autor mówi — „sercem całej celebracji Mszy św.”.

W omawianej tu pozycji na uwagę zasługuje również wyraźnie zaakcentowana teza, iż cała liturgia jest akcją, a więc czynnym działaniem Boga i człowieka. Uwidacznia się to zarówno w Liturgii Słowa jak i w Liturgii Eucharystii. Dzięki temu — stwierdza ks. Durak — Msza św. poprzez Liturgię Słowa i Liturgię eucharystyczną staje się jednym, niepodzielnym aktem kultu” (s. 31).

Autor w bardzo wyrazisty sposób akcentuje istotne powiedzenia teologiczne, takie jak na przykład to, że „tajemnicą wiary jest przede wszystkim śmierć i zmartwychwstanie Pana, czyli właśnie to, co w momencie Mszy św. wspominając ogłaszamy i w czym pragniemy czynnie uczestniczyć” (s. 50). Na uwagę zasługuje także odwołanie się Autora do dorobku Ojców Kościoła w teologicznym ujmowaniu niektórych postaw i gestów liturgicznych kapłana i wiernych we Mszy św.

Symbolowi, znakowi i gestowi w liturgii chrześcijańskiej poświęcone są trzy rozdziały. W nich właśnie Autor prezentuje teologiczno-pastoralne wyjaśnienia omawianych postaw i gestów liturgicznych. Przykładem jest choćby stwierdzenie ze s. 78: „Nie możemy zrozumieć w pełni znaków i symboli liturgicznych, jeśli ich nie ujmemy w kontekście wiary i w łączności z Kościołem”. Lub też „Kapłańskie ręce są

więc prawdziwym przedłużeniem rąk Chrystusa, który przez nie realizuje na naszych oczach budowanie wspólnoty Kościoła poprzez jedność i braterską miłość" (s. 101).

Można oczekiwać tylko, iż w kolejnym wydaniu pracy ks. Duraka zmienione zostaną niektóre sformułowania. Omawiając akt pokuty z początku Mszy św. dostrzegać trzeba w nim nie tyle „przypomnienie sobie grzechów” (s. 15), co uznanie swojej grzeszności (*Mszał Pawła VI*: „Agnoscamus peccata nostra”).

Proponujemy także, by „ogłoszenia duszpasterskie” zaliczane w pracy do rozdziału Obrzędy Komunii św. przenieść do rozdziału V, poświęconego obrzędom zakończenia.

Na podkreślenie zasługuje wyraźne wyodrębnienie graficzne — poprzez użycie składu z dużych liter — tych słów w tekście poszczególnych rozdziałów, które Autor uznaje za szczególnie ważne.

Na uwagę wreszcie zasługuje oparcie się na bogatej literaturze, zwłaszcza obcojęzycznej.

Wydaje się, że Autor dobrze odczytał potrzebę współczesnych chrześcijan, pragnień ich pełnego poznania Chrystusa, wespół z którym sprawują razem Mszę św. Stąd też cenne jest połączenie wywodu zawierającego głębokie teologiczne treści z odwołaniem się do codziennych doświadczeń, które mogą być wspólne, zarówno Autorowi, jak i każdemu z czytelników jego książki.

Sądzę, że praca ks. dra A. Duraka może być przydatna dla wszystkich, zwłaszcza zaś dla świeckich studentów teologii.

J. Decyk